

דברי ברכה

הרב רא"ם הכהן, ראש ישיבת עתניאל

בסיעתא דשמיא עולם התורה צומח וגדל במדינת ישראל בכמות ובאיכות. עולם התורה המקיים את התורה במלואה ושותף בקיום המדינה גדל בכמות ובאיכות. בתי המדרש שוקקים חיים של תורה והעומק הלימודי בבתי המדרש גדל בעומק גדול. כמו כן נשאלות שאלות בהלכה בתחומים שונים.

מערכת אסיף מקבצת חלק מהחידושים המתגלים בבתי המדרש המתמודדים הן עם לימוד התורה בעומק והן בקיום התורה הלכה למעשה. חלק מן הדיונים הם בהלכות ציבור והלכות מדינה. מרן הרב קוק כותב בספרו משפט כהן שהלכות מלכים ברמב"ם הם רק שרידים ממשפטי המלוכה. לכן דיונים בהלכות ציבור אינם דומים לדיון בתחומים בהם הייתה מסורת פסיקה. כאשר מבנה השלטון משתנה והחברה כולה עוברת תהליכים התפתחותיים גדולים מאוד. ההתמודדות עם גילוי דבר ה' זו הלכה בהלכות ציבור מורכבים מאוד, וכאשר הדיון עוסק רק במקורות הקדומים ולא ביסודות התורה הדיון הינו דל ואין בו סיעתא דשמיא.

הרמב"ם בהלכות תלמוד תורה (א, יא) רואה את החובה לדעת לדרוש את התורה כחלק ממצוות תלמוד תורה:

והייב לשלש את זמן למידתו, שליש בתורה שבכתב, ושליש בתורה שבעל פה, ושליש יבין וישכיל אחרית דבר מראשיתו ויוציא דבר מדבר וידמה דבר לדבר ויבין במדות שהתורה נדרשת בהן עד שידע היאך הוא עיקר המדות והיאך יוציא האסור והמותר וכיוצא בהן מדברים שלמד מפי השמועה, וענין זה הוא הנקרא גמרא.

לצערנו הרב חלק גדול מהלכות ציבור חכמי ישראל לא נשאלו אלא בררו את הדין ללא שהדבר עמד לפנייהם כהכרעה הלכה למעשה. ידוע לנו שדיון שאינו למעשה אין בו סיעתא דשמיא. אנחנו צריכים להתפלל שהתורה תנהיג את הדור. והשלטון ידע שישנם תחומים בהם יש לתורת ישראל לגלות את רצון ה'. כמו שהתורה מחייבת את המלך לכתוב ספר תורה ומרן הרב קוק מבאר שהמלך דורש כבינתו הרחבה בהלכות ציבור. ישר כח גדול למערכת אסיף שעומלת עמל רב להוציא את התורות מן הכח אל הפועל ולסדר מאמרים רבים המתמודדים עם ישום ההלכה בזמננו. אני מתפלל ומברך בברכת כהן באהבה שנזכה לסיעתא דשמיא בבתי המדרשות לגלות את דבר ה' זו הלכה.